



Collectief Praktiserende Dierenartsen
Postbus 9528
1006 GA Amsterdam
info@cpd-online.nl
www.cpd-online.nl
KvK 59759526

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Commissie Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid
en Natuur
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Plaats statutair: Amsterdam

Datum: 4 september 2025

Betreft: CPD position paper
rondetafelgesprek: toekomst van de
diergeneeskundige zorg (buiten de
veehouderij) d.d. 25 september 2025

Per e-mail: cie.lvvnl@tweedekamer.nl

CPD-respons adres: info@cpd-online.nl

POSITION PAPER – Collectief Praktiserende Dierenartsen

Geachte leden van de Commissie LVVN

Dank voor de uitnodiging voor deelname aan het rondetafelgesprek toekomst van de
diergeneeskundige zorg (buiten de veehouderij).

Wat betreft de hoofdvraag: **‘Welke stelselkundige, financiële en diergeneeskundige
ontwikkelingen zien we in en rond de diergeneeskundige zorg ontstaan en is de huidige
wet- en regelgeving hier afdoende op toegerust?’**:

Het CPD ziet de maatschappelijke zorgen over de diergeneeskundige dienstverlening en de
daaruit voortvloeiende aandacht in de media en de Tweede Kamer mede in relatie tot de
deelvraag over de effecten van de opkomst van de ‘ketens’ in Europese landen.

In lijn met de LVVN-kamerbrief ‘ontwikkelingen diergeneeskundige zorg’¹ lopen er m.b.t.
voorzijnde vraag een aantal acties waarbij enkele opmerkingen zijn te plaatsen.

Zo is de Autoriteit Consument en Markt (ACM) op verzoek van het ministerie van EZ op
aangeven van het ministerie van LVVN in maart 2025 gestart met gesprekken over de
‘onderzoeksaanpak en consultatie marktonderzoek medische zorg huisdieren’. Op 13 mei j.l.
heeft de ACM haar aanpak openbaar gemaakt². Zeer opmerkelijk is dat in de aanleiding
voetstoots het ‘tekort aan dierenartsen en paraveterinairn’ is overgenomen. Ook uiterst
opmerkelijk is het opnemen van een paragraaf ‘mogelijke denkrichtingen voor aanbevelingen’.
Wat betreft het ‘tekort’ valt, in bredere zin, sowieso het algoritmisch na-papagaaien op. Zowel
in uitingen van de overheid waaronder beleidsstukken, Kamerbrieven en de media klinkt steeds
weer het ‘tekort’. In het, op verzoek van het toenmalige ministerie van LNV, uitgevoerde
onderzoek door de Stichting Economische Onderzoeken (SEO) en Geelen Consultancy ‘de
arbeidsmarkt voor dierenartsen’, waarvan het rapport in december 2022 is opgeleverd³, komt
expliciet naar voren dat het gaat om een **gepercipieerd tekort** in deelgebieden van de
diergeneeskundige dienstverlening. Daarop zijn inmiddels een reeks van acties in gang gezet,

¹ LVVN-Kamerbrief ‘ontwikkelingen diergeneeskundige zorg’ (DGA-DAD / 97129692) d.d. 3 april 2025:
<https://open.overheid.nl/documenten/849f041f-ea1c-4350-821f-8b1f66211e63/file>

² ACM-marktonderzoek medische zorg huisdieren: Onderzoeksaanpak en consultatie, zaaknummer ACM/25/194293 d.d. 13
mei 2025: [https://www.acm.nl/system/files/documents/onderzoeksaanpak-en-consultatie-marktonderzoek-medische-zorg-
huisdieren-acm.pdf](https://www.acm.nl/system/files/documents/onderzoeksaanpak-en-consultatie-marktonderzoek-medische-zorg-huisdieren-acm.pdf)

³ SEO & Geelen Consultancy rapport ‘de arbeidsmarkt voor dierenartsen knelpunten en perspectieven’ bijlage bij Kamerbrief
‘onderzoeksrapporten veterinaire veld’ d.d. 23 december 2022:
https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D56886&did=2022D56886

waaronder uitbreiding van het aantal studieplaatsen en recent de toelating van dierenartsassistent paraveterinair met een ouder diploma ⁴. Verder verlopen de ontwikkelingen in de diergeneeskundige dienstverlening uiterst snel. De actuele vraag hoort momenteel te zijn: 'draait het werkelijk om een 'tekort' of gaat het om arbeidsvoorwaardelijke aangelegenheden om diergeneeskundige professionals voor langere tijd te boeien, binden en behouden, in het bijzonder ook m.b.t. de spoedzorg?' Ook wat betreft de paragraaf 'mogelijke denkrichtingen voor aanbevelingen' is het uiterst bijzonder dat vooruitlopend op de ACM-inventarisatie exact die punten worden benoemd waarover nog LVVN geïnitieerde onderzoeken lopen en gesprekken met betrokken partijen gaande zijn, waaronder de vorming van een Beroepsorganisatie Veterinaire Professies (BOVP). Kortom, hiermee lijkt de ministeriële opdracht aan de ACM uit te draaien op vooringenomen aanbevelingen vanuit een *self fulfilling prophecy*. Daarbij loopt vanuit de ACM het traject 'modernisering concentratietoezicht' met een oriëntatie op nadere wetgeving voor 'onderdrempelige fusies' (ODF) in het bijzonder 'killer acquisitions' en 'kralen rijgen'. Op grond van die oriëntatie valt op korte termijn ingrijpen in de diergeneeskundige dienstverlening niet te verwachten. Dit heeft ontegenzeggelijk ook implicaties voor de uiterst beperkte mogelijkheden in de ontwikkeling van, de door LVVN gewenste, nationale 'professionele standaarden' voor diergeneeskundige (spoed-) zorg om daarmee privaat dan wel particuliere regels te stellen. De vraag is of het noodzakelijk en überhaupt nuttig is hier nu privaat dan wel particuliere marktsturende regelreflex op los te laten. Zo is de 'ketenvorming' in relatie tot onafhankelijke praktijken volop in beweging en kopen ondernemende praktiserende dierenartsen de praktijk terug of starten een eigen praktijk, ook gericht op meer specialistische dienstverlening. Dit is een trend die aansluit bij ontwikkelingen die eerder is gezien in bijvoorbeeld de VS, waar private equity en grote kapitaalcrachtige bedrijven uiteindelijk een gering deel van de diergeneeskundige dienstverlening aanbieden.

Een van de actielijnen is het lopende proces van de vorming van een Beroepsorganisatie Veterinaire Professies (BOVP). Hiervoor is in de eerste fase op 15 juli 2024 het visiedocument 'Vet voor Elkaar' ⁵ vastgesteld. Vanuit die visie lopen er op de drie hoofdlijnen '**herregistratie**', '**deskundigheidsbevordering**' en '**professionele standaarden**' diverse acties. Zo werkt de LVVN ambtelijke organisatie voor 'herregistratie' van de CIBG geregistreerde diergeneeskundige professies: dierenartsen, dierenartsassistenten paraveterinair, dierenfysiotherapeuten en embryotransplantateurs/-winners aan een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). In het BOVP worden ook gesprekken gevoerd over het bij de praktijk laten aansluiten van de betrokkenheid van de dierenarts bij de paraveterinaire bevoegdheden ⁶. Voor een toekomstbestendige transitie lijkt het beter niet in te zetten op een AMvB sec gericht op 'herregistratie' maar op een meer integrale aanpak via aanpassingen van het Besluit dan wel Regeling diergeneeskundigen ook ten aanzien van de lopende verkenning over nut en noodzaak van een HBO-opleiding, evenals de juiste positionering van het privaat te organiseren 'deskundigheidsbevordering' en 'professionele standaarden'. Met betrekking tot de 'professionele standaarden' loopt bovendien nog een LVVN geïnitieerde evaluatie van het Veterinaire Tuchtrecht, mede in relatie tot privaat dan wel particulier opgestelde nationale 'professionele standaarden'. Om te komen tot een evenwichtige toekomstbestendige aanpak voor de 'professionele standaarden' in relatie tot vigerende wetgeving is een dialoog daarover

⁴ LNNV-nieuwsbericht d.d. 2 juli 2025: Deskundigen in dierzorg kunnen weer aan de slag dankzij vrijstellingsregeling ministerie LVVN: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2025/07/02/deskundigen-in-dierzorg-kunnen-weer-aan-de-slag-dankzij-vrijstellingsregeling-ministerie-lvvv>; met publicatie in Staatscourant 2025, 17453 publicatiedatum 2 juli 2025: Regeling van de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur van 30 juni 2025, nr. WJZ/98745129, tot wijziging van de Regeling diergeneeskundigen in verband met een vrijstelling met betrekking tot de kwalificatie van dierenartsassistent paraveterinair voor personen met deelkwalificaties en oude diploma's: <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/stcrt-2025-17453.html>

⁵ BOVP-visiedocument 'Vet voor Elkaar' d.d. 15 juli 2024: https://www.cpd-online.nl/download_file/1477/0

⁶ Besluit diergeneeskundigen hoofdstuk 3 diergeneeskundigen: <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0035091&hoofdstuk=3&z=2022-03-11&q=2022-03-11>

op grond van het t.z.t. beschikbaar komende rapport ‘evaluatie Veterinair Tuchtrecht’ op dat moment zinvol.

Deze processen vragen tijd waarmee gesprekken in BOVP zich momenteel richten te komen tot een **‘belangengemeenschap’** van de vier CIBG-geregistreerde veterinaire professies als privaat erkend aanspreekpunt voor de overheid voor zaken die het algemeen belang aangaan. Omgekeerd ontstaat hiermee de mogelijkheid om onderling afgestemde behoeften vanuit de CIBG-geregistreerde veterinaire professies naar de overheid over te brengen.

Wat betreft de deelvraag: **‘Transparantie van dierenartsentarieven en de opbouw hiervan’** gaat het over de communicatie tussen de klant en de dierenarts(-praktijk). In het stelsel is de diergeneeskunde een Europees gereguleerd beroep waar, vanuit de Richtlijn 2006/123/EG betreffende diensten op de interne markt ⁷, de *Federation of Veterinarians of Europe* de *European Veterinary Code of Conduct* ⁸ heeft opgesteld. Deze professionele standaard wordt periodiek aangepast op grond van ontwikkelingen in de maatschappij én de diergeneeskundige dienstverlening. De professionele standaard beschrijft de relatie practicus en het dier, de dierhouder, het veterinaire team, de maatschappij en het bevoegde gezag: de overheid. Wat betreft deze deelvraag zijn over (spoed-) dienstverlening en transparantie over de kosten aanbevelingen opgenomen in de *European Veterinary Code of Conduct* ⁹.

Het CPD ziet dat vanuit ambtelijke organisatie, naast het lopende BOVP-traject, druk wordt uitgeoefend voor nadere nationale bepalingen. Ook hier geldt, evenals bij de hoofdvraag, in hoeverre nadere private dan wel particuliere bepalingen als algemeen verbindend voor de gehele beroepsgroep opgelegd kunnen worden.

Wat betreft de deelvraag: **‘Diergezondheid in relatie tot erfelijke gebreken’** gaat het eveneens om communicatie richting (aanstaande) houders van gezelschapsdieren. We zien dat social media een enorme invloed hebben op de aanschaf van gezelschapsdieren. Voor betrouwbare en onderbouwde informatie geeft het, in afstemming met betrokken partijen ingestelde, Landelijk Informatie Centrum Gezelschapsdieren ¹⁰ praktische, betrouwbare en deskundig advies onder andere over erfelijke gebreken, evenals verzorgingstips voor een breed scala aan gezelschapsdieren. Ook particuliere organisaties zoals bijvoorbeeld de Sophia-Vereeniging ¹¹ voorziet in informatie om huisdierleed te voorkomen en geeft tips m.b.t. aanschaf van een huisdier.

Collectief Praktiserende Dierenartsen

Drs. L.C.M. Boonen
Voorzitter

⁷ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0123&from=NL>

⁸ European Veterinary Code of Conduct versie oktober 2019 van de Federation of Veterinarians of Europe: https://fve.org/cms/wp-content/uploads/FVE_Code_of_Conduct_2019_R1_WEB.pdf

⁹ CPD-weBSITE positie en rol o.a. met betrekking tot de *European Veterinary Code of Conduct*: <https://www.cpd-online.nl/over-cpd/positie>

¹⁰ Landelijk Informatie Centrum Gezelschapsdieren: <https://www.licg.nl>

¹¹ Sophia-Vereeniging: <https://www.sophia-vereeniging.nl>